

sandt. Det er kun den rette Opfattelse af Ordet „tavs“, som det kommer an paa. Hvad derimod angaar de andre Byer, da kan jeg ikke faae ud af den lille Grindring, som nylig er kommen fra Odense, at man der egentlig har haft en Følelse af, at der ingen Pression var lagt paa dem. Det gaar tværtimod her i gjennem, at de have følt sig noget trykkede ved hele denne Bevægelse, og at de kun ere gaaede ind derpaa under bestemt Forventning om at blive en Garnisonsby. Der blev hentydet til en tidligere Forhandling og tidligere Stilling her i Salen, hvor efter det skulde kunne begrundes, at dersom vi ikke skulde komme i Modstrid med os selv, maatte vi gaa ind paa at anerkjende alle disse Kontrakter. Jeg kan ikke forstaa, hvorledes den høitærede Minister har kunnet opfatte det saaledes, han kan ikke have taget alle Forholdene i Betragtning og navnlig ikke Tidspunktet. Den høitærede Minister har ikke Ret, naar han siger, at det under Lovens Behandling i 1869—70 blev udtalt fra alle Sider, at Ministeren først skulde søge Overenskomst med Kommunen for paa denne Maade at forberede Sagen. Jeg har saa nogenlunde gaaet denne Forhandling igjennem, og jeg tror, at den Æneste, som udtalte Noget i den Retning — jeg har i alt Fald ikke fundet Andre — var mig selv; men det er saa langt fra, at min hele Udtalelse om denne Sag og om dette Forhold — for saa vidt som det kunde udøve nogen Indflydelse paa Lovens Forfættelse, som skete — gaar i den Retning, at der deri kunde ligge nogen Opfordring til denne Fremgangsmaade, i alt Fald kun med meget stor Modifikation. Jeg hævdede nemlig bestemt Rigsdagens ubegrændsede Ret til baade ved Lov at fastslaa Garnisonsstederne og til ved Lov at flytte dem, og da man derimod indvendte, at dette kunde være forbundet med forskjellige Vanskeligheder, svarede jeg, at en Del af disse Vanskeligheder maatte kunne fjernes derved, at man selvfølgelig ikke behøvede at fastslaa alle Garnisonsstederne paa een Gang, men at man kunde tage Garnisonsstederne enkeltvis. Jeg sagde, at man kunde fastslaa de enkelte Love desangaaende, og som Forberedelse dertil indlede forberedende Forhandlinger med de forskellige Kommuner og derefter komme til Rigsdagen. Dette har den høitærede Minister ogsaa paa en Maade gjort med Hensyn til Aalborg, hvor Alt stod hen, indtil han fik højt Rigsdagens Sanktion. Det er en forberedende Dvælse, som kan være nyttig, for saa vidt som man vil have Rigsdagens Sanktion til at lægge Garnisonen i Aalborg. Der er imidlertid ifet meget Mere andet Steds, thi, naar man f. Ex. i Aarhus skal have en Depotbygning og et Exercerhus færdig til 1ste Mai 1874, søg man ligeledes skal have en Bøssemagerbygning færdig i Æbet af Sommeren, saa er man ved Kontraktens Afslutning gaaet ud fra, at man strax kunde begynde at iværksætte disse Arbejder uden

at oppebie Rigsdagens Afslutning, og skulle de være færdige med saadanne Bygninger til disse Tider, saa maa de have begyndt allerede i Efteraaret, inden der kunde være Tale om at indhente Rigsdagens Sanktion. Det er imidlertid ikke blot den Fremgangsmaade, som der her er anvendt, som er fuldstændig forskjellig fra, hvad der den Gang blev udtalt, men der er ogsaa en fuldstændig Forskel tilstede med Hensyn til Tidspunktet, thi den Gang var det i 1869/70, altsaa paa tredie Aar efter Hærlovens Gjennemførelse, men nu er det i 1874—75, altsaa to Aar efter at Hærloven skulde have været revideret. Det er en stor Forskel, thi vi vide ikke, hvorledes Hærloven vil komme til at se ud efter Revisionen. Den ærede Minister kan vide, hvorledes han vil have den, men han kan ikke tillige vide, hvorledes Regjeringen og Rigsdagen kunne blive enige om den, og man kan ikke vide, hvor overhovedet man da vil have Garnisonsstederne. Men Hensynet til Tidspunktet har den ærede Minister i sin varme Interesse for de Forhold, han er sat til at vogte, aldeles glemt. Jeg kan derfor ikke erkjende, at der i fjerneste Maade kan henvises til det tidligere Foregaaende som Noget, der skulde have Betydning ved Bedømmelsen af og navnlig som Forvar for Ministerens Stilling, heller ikke deri, at det forholder sig saaledes og saaledes med Exercerhuset i Odense. Man vil se af de Forhandlinger, som dengang fandt Sted, at man netop forkastede Forslaget af Hensyn til, at det vilde binde os, naar vi skulde vælge mellem de forskjellige Garnisonssteder, hvis Odense da allerede havde sit Exercerhus. Rigsdagen vilde da ligesom have et Vaand paa sig, og, som sagt, vi forkastede derfor Forslaget. Først efter gjentagne Forhandlinger med Regjeringen, og efter at Kontrakten paa forskjellig Maade var bleven forandret, og navnlig et bestemt kortere Aaremaal var indsat, gif man ind paa Sagen, men det er flere Aar tilbage og et enkelt staaende Tilfælde, og det er uden Præjudice for det nuværende Spørgsmaal, skjøndt Flertallet har erkjendt, at noget Bignende kunde man gjøre nu. Exercerhuset i Viborg er af samme enkelt staaende Slags. De Forhandlinger, som om denne Sag ere førte — thi der er naturligvis højt Forhandlinger derom — gif ud paa, at man fordrede Frihed med Hensyn til Garnisonsforholdene, men at man efter de Omstændigheder, der forelaa, og af Hensyn til en Begjæring af en Minister, som ikke hørte til en Regjering, der var dømt af Folkethingets Mistillid, gif ind paa hans Ansøgning. Der vil altsaa hverken af Behandlingen af tidligere Lovforslag — tværtimod — eller af de foregaaende tidligere enkelt staaende Tilfælde kunne uddrages Noget i den Forstand, som den ærede Minister har benyttet det, til Gunst for den Fremgangsmaade, som den ærede Minister her har fulgt. Ministerens gode Hensigt betvivler jeg